

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : สื่อการสอนธรรมแบบรายบุคคลและสัมฤทธิ์ผลของ
สื่อการสอนธรรมแบบรายบุคคล
- ผู้วิจัย** : พรรณนา จาตุรพาณิขย์
- ปริญญา** : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พระพุทธานุสาสนา)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**
- : พระครูพิพิธสุตาทรร, ดร. ป.ธ.๓, นธ.เอก, พธ.บ. (ศาสนา), M.A. (Buddhist Studies), M.Phil. (Buddhist Studies), Ph.D. (Buddhist Studies)
 - : ดร. ไพฑูรย์ รื่นสัตย์ ป.ธ. ๗, ศน.บ. (อังกฤษ), ศน.ม.(พุทธศาสนศึกษา) M.Phil. (Buddhist Studies), Ph.D. (Buddhist Studies)
 - : ดร. พิสิษฐ์ โคตรสุโพธิ์ ป.ธ.๙ , พธ.บ. เกียรตินิยม ๑ (ปรัชญา), M.A. (Philosophy), Ph.D. (Philosophy)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาสื่อการสอนธรรมและสัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการใช้สื่อการสอนธรรมแบบรายบุคคลในพระพุทธานุสาสนา ๒) ศึกษาสัมฤทธิ์ผล และเจตคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนกาวิละวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ที่เรียนจากสื่อการสอนธรรมแบบรายบุคคล (บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน) ในรายวิชา ส๒๓๑๐๓ พระพุทธานุสาสนา ๕ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เรื่อง หลักธรรมสำคัญทางพระพุทธานุสาสนา และ ๓) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียนจากสื่อการสอนธรรมแบบรายบุคคล (บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน) กับนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติในรายวิชา ส๒๓๑๐๓ พระพุทธานุสาสนา ๕ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เรื่อง หลักธรรมสำคัญทางพระพุทธานุสาสนา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ (๑) กลุ่มทดลอง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/๔ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ จำนวน ๓๐ คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลาก และใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เนื่องจากโรงเรียนกาวิละวิทยาลัย ใช้ระบบการจัดห้องเรียนแบบคละชั้นเรียน ที่นักเรียนแต่ละห้องมีลักษณะของนักเรียนคล้ายกัน (๒) กลุ่มควบคุม เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ จำนวน ๓๐ คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลาก และใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของกลุ่มทดลอง ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอน

ธรรมแบบรายบุคคล (บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน) แบบทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้ และแบบวัดเจตคติหลังเรียน ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของกลุ่มควบคุม ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้ และแบบวัดเจตคติหลังเรียน

การวิจัยปรากฏผลดังนี้

๑. สื่อการสอนธรรมแบบรายบุคคลและสัมฤทธิ์ผลของสื่อการสอนธรรมแบบรายบุคคลในพระพุทธศาสนา พบว่าสื่อการสอนธรรมแบบรายบุคคลในพระพุทธศาสนามี ๔ ประเภท ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อเทคนิควิธีการ สื่อสิ่งพิมพ์-วัสดุอุปกรณ์ และสื่อโสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งทรงใช้ประกอบการสอนโดยพิจารณาตามความเหมาะสมกับบุคคล สถานการณ์ สถานที่ และเวลา ส่วนสัมฤทธิ์ผลของสื่อการสอนธรรมแบบรายบุคคลในพระพุทธศาสนา พบว่าผู้ที่รับฟังธรรมจากพระพุทธรูป ได้รับผลสำเร็จแตกต่างกันไป ตามแต่จริต ความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล โดยผลสำเร็จที่เกิดขึ้นนั้นมีตั้งแต่ผลเบื้องต้นคือ ความเข้าใจในธรรมะของพระพุทธรูป และหันมาเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธเจ้า จนถึงการบรรลุธรรมขั้นสูงสุด คือการบรรลุอรหัตต

๒. สัมฤทธิ์ผล และเจตคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนกาวิละวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ที่เรียนจากสื่อการสอนธรรมแบบรายบุคคล (บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน) พบว่า

๑) สัมฤทธิ์ผลด้านความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง พบว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ ๓๖.๒๕ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ สูงกว่าเกณฑ์ความก้าวหน้าทางการเรียนที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ ๒๕ ขึ้นไป

๒) สัมฤทธิ์ผลตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน พบว่ามีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ร้อยละ ๖๐ หรือ มีระดับคุณภาพในระดับดี ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนที่กำหนดให้นักเรียนร้อยละ ๖๕ มีคะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป หรือมีระดับคุณภาพในระดับดีขึ้นไป

๓) สัมฤทธิ์ผลของนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยการทดสอบที (t-test) พบว่านักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๐๑

๔) สัมฤทธิ์ผลด้านเจตคติของนักเรียน พบว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อสื่อการสอนธรรมแบบรายบุคคล (บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน) ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ มีค่าเท่ากับ ๔.๗๕)

๓. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากสื่อการสอนธรรมแบบรายบุคคล (บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน) กับนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติในรายวิชา ส๒๓๑๐๓ พระพุทธศาสนา ๕ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เรื่อง หลักธรรมสำคัญทางพระพุทธศาสนา

๑) ผลการเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลด้านความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน พบว่า ร้อยละของความก้าวหน้าทางการเรียน ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ร้อยละ ๑.๔๓ แสดงว่าสื่อ การสอนธรรมแบบรายบุคคล (บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ช่วยให้สัมฤทธิ์ผลด้านความก้าวหน้า ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

๒) ผลการเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน พบว่านักเรียน กลุ่มทดลองมีร้อยละของผลสัมฤทธิ์ตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ของโรงเรียนในระดับดีมากสูงกว่า นักเรียนกลุ่มควบคุม คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๙๖ แสดงว่าสื่อการสอนธรรมแบบรายบุคคล (บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ช่วยให้สัมฤทธิ์ผลตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ของโรงเรียนของนักเรียนกลุ่ม ทดลอง สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

๓) ผลการเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลโดยการทดสอบที (t-test) พบว่านักเรียนที่เรียนจาก สื่อการสอนธรรมแบบรายบุคคล (บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน) กับ นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบ ปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๐๑

๔) ผลการเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลด้านเจตคติของนักเรียน พบว่านักเรียนที่เรียนจาก สื่อการสอนธรรมแบบรายบุคคล (บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน) กับ นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบ ปกติ มีเจตคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๐๑

Dissertation Title : A Study of Dhamma Individualized Instruction and Achievement of Individualized Instruction

Researcher : Pannana Chaturapanich

Degree : Doctor of Philosophy (Buddhist Studies)

Dissertation Supervisory Committee

: Ven. Dr. Phrakru Piphitsutatorn
Pali. III., B.A., M.A. (Buddhist Studies), M.Phil. (Buddhist Studies), Ph.D. (Buddhist Studies)

: Dr. Paitoon Ruensat
Pali. VII., B.A., M.Phil. (Buddhist Studies), Ph.D. (Buddhist Studies)

: Dr. Phisit Kotsupho
Pali IX, B.A., M.A. (Philosophy), Ph.D. (Philosophy)

Date of Graduate : March 19, 2014

Abstract

The thesis consists of 3 objectives as 1) to study the Dhamma individualized instruction and the achievement of Dhamma individualized instruction in Buddhism and 2) to study the achievement and attitude of Mattayomsuksa 3 students in Kawila Wittayalai School, Chiang Mai Province who were taught by the Dhamma individualized instruction (CAI) in Buddhism course (Sor. 23103) on The Important Principle of Buddhism and 3) to compare the achievement of students learning with the Dhamma individualized instruction (CAI) and the students who were not taught by the Dhamma individualized in the same lesson.

The samples used in this study are divided into two groups: 1) students in the experimental group were 30 students in Mathayomsuksa 3, classroom no. 4, who studied in the academic year 2556. The samples were selected by the simple

random sampling and used the classroom as a randomization. 2) Students in the controlled group were 30 students in Mathayomsuksa 3, classroom no. 3. The samples derived from the simple random by the lottery and use the classroom as the unit of a randomization. Tools used in this study consisted of the experimental group lesson plans, the Dhamma Individualized Instruction (CAI), pretest and posttest and the attitude posttest. The tools used in the research of a control group consisting of the lesson plans, pretest and posttest and the attitude posttest.

The result revealed as follows:

1. The Dhamma individualized instruction in Buddhism can be found 4 kinds viz., Individual media, Media techniques, Print Media and Audiovisual media. The Buddha taught persons by the appropriateness of individual, situation, place and time. In addition, the achievement of the Dhamma individualized instruction in Buddhism; it was found that the persons who were directly taught by the Buddha, the achievements will depend upon their intrinsic nature or abilities. The first step of the achievement is the understanding the Buddha's Teachings and turn to believe in the Buddha and finally attain to Enlightenment.

2. The achievement and attitude of Mattayomsuksa 3's students in Kawila Wittayalai School, Chiang Mai Province who were taught by the Dhamma individualized instruction (CAI) in Buddhism course, it was found as follows:

1) the achievement of the learning progress of students in the experimental group, it was found that the students has progressively of learning 36.25 percent or 100 percent higher than the academic progress as defined at 25 percent or more.

2) The achievement based on the academic standard was found that students have achieved the score 60 percent which was considered in the good level and higher than the academic standard in which 60 percent of student have score 60 percent or more.

3) The test (t-test) achievement showed that students in the experimental group have increased their learning achievement statistically significant at .001.

4) the achievement of student's attitude, it was found that they have good attitude towards the Dhamma individualized instruction (CAI) at the highest level. ($\bar{x} = 4.75$)

3. Results comparing the achievement of students who were taught by the Dhamma individualized instruction (CAI) and who were not, it was found as follows:

1) the achievement on the advancement of learning, it was found that 1.34 percent of experimental group of students got a higher in learning. It showed that the Dhamma individualized instruction (CAI) can benefit the progress of learning.

2) The results of comparing the achievement by the academic standard, it was found that the experimental groups of students have score more the control group 49.96 percent. It showed that the Dhamma individualized instruction (CAI) can assist the experimental groups of students.

3) The results of comparing the T- test was found that the students who were taught by the Dhamma individualized instruction (CAI) and who were taught by the traditional teaching methods, the achievement was statistically significant different at .001.

4) The results of comparing with student's attitude were found that the students who were taught by the Dhamma individualized instruction (CAI) and who were taught by the traditional teaching methods have different attitude statistically significant at .001.